

технології. Поліція прослуховувала телефонні розмови, з використанням новітніх на той час технологій, підозрюваних в кримінальній діяльності. Коли звинувачені особи заявили про те, що прослуховування порушує їхнє право, надане Четвертою поправкою, про неможливість обшуку без ордеру, більшість Суду вказала, що фізично засоби для прослуховування містились поза межами будинку, а тому обшук не проводився. Як вказує професор Мелвін Ф. Урофські, «деякі члени Суду не погодились з цим, і хоча суддя Луїс Д. Брандейс – той самий, що за 35 років до цього був співавтором першої статті про недоторканність приватного життя, – написав окрему думку, зрештою, його погляди на недоторканність приватного життя в цілому і прослуховування телефонних розмов зокрема перемогли» [9, с. 48].

Брайденс вважав, що творці Четвертої поправки безпосередньо не використали саме словосполучення «недоторканність приватного життя» і не згадували про прослуховування телефонних розмов тому, що на той час це не стосувалося справи. Як вони могли це зробити, якщо телефон ще навіть не був винайдений. Те, до чого він та інші прагнули, – не буквальне значення слів, але те, що малося на увазі творцями, а саме: влада не повинна втручатися у життя людей. Спосіб втручання не мав значення, але сам факт був істотним.

Згодом погляд Брандейса переміг, і в 1960-х рр. Суд постановив, що прослуховування справді порушує конституційно захищене право на недоторканність приватного життя. Як пояснив суддя Поттер Стюарт, Четверта поправка захищає людей, а не місце. Якщо люди мають

законні сподівання на недоторканність приватного життя, наприклад, у себе вдома, то вони можуть вимагати застосування Конституції, щоб гарантувати таку недоторканність свого приватного життя [9, с. 48].

Захист приватності був неодноразово і предметом розгляду Європейського Суду з прав людини. Зокрема, в одній із справ – «Малоун проти Великобританії» – з приводу втручання в особисте життя під час здійснення оперативно-розшукових дій шляхом прослуховування телефонних переговорів європейська Феміда дійшла висновку про те, що «...мають бути заходи правового захисту у національному законодавстві проти свавільного втручання публічної влади у права людини... особливо, коли повноваження виконавців здійснюються секретно, ризик свавілля не потребує доказування. Закон має бути достатньо конкретним у поняттях, щоб надати громадянам адекватне уявлення про обставини і умови, за яких публічна влада уповноважена звернутися до цих секретних та потенційно небезпечних втручань у право на повагу до приватного життя і кореспонденції» [10].

Висновки. Таким чином, на сьогодні право на приватність залишається малодослідженим вітчизняними науковцями, особливо в контексті теорії правосуб'єктності фізичної особи, що пов'язується, передусім, із відносною недавньою «появою» цього права у громадян на пострадянському просторі. Досліджуючи право на приватність, як і інші правові явища, слід зважати на особливості конкретної правової цивілізації (принцип правового поліцентризму).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ясперс К. Смысл и назначение истории / Пер. с нем. – М. : Политиздат, 1991. – 527 с.
2. Тоффлер Е. Метаморфозы власти / Пер. с англ. – М. : Издательство АСТ, 2002. – 669 с.
3. Фромм Э. Искусство любить / пер. Л. Трубицына, А. Ярхо, А. Соловейчик. – СПб. : Азбука-классика, 2008. – 224 с.
4. Маячок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kyivstar.ua/dp/mm/mobile/services/save/mayachok/#prepaid>.
5. «Знайди друга» — нова зручна LBS-послуга «Київстар» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kyivstar.ua/personal/contract/services/friend_finder/.
6. Peck v. the United Kingdom» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <portal.nasstar.com/75/files/Peck-v-UK%20ECHR%2028%20Jan-%2003.pdf>.
7. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356.
8. Бобрик В. І. Цивільно-правова охорона особистого життя фізичних осіб : автореф. дис. ...канд. юрид наук: спец.: 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / В. І. Бобрик. – Харків, 2004. – 18 с.
9. Мелвін Ф. Урофські Права людини. Особиста свобода і Білль про права / Пер. з англ. Я. Пилинський. – Vienna, 2006. – 96 с.
10. Справа приватна // Український юрист. – 2006. – № 3.

УДК 340.1

ВИМОГИ ДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ REQUIREMENTS FOR LEGAL REGULATION

Лепех Л.Л.,

*аспірант кафедри загальної теорії держави і права
Львівського державного університету внутрішніх справ*

Стаття присвячена дослідженню проблеми правового регулювання суспільних відносин, які мають свої особливості, внутрішню структуру та своєрідне призначення. На підставі аналізу правової літератури запропоновано авторське розуміння вимог до правового регулювання як необхідної передумови вдосконалення юридичної діяльності.

Ключові слова: правове регулювання, вимоги правового регулювання, способи правового регулювання, ефективність правового регулювання, суб'єкти права.

Статья посвящена исследованию проблемы правового регулирования общественных отношений, которая характеризуется определенными особенностями, наличием внутренней структуры и своеобразным назначением. На основании анализа правовой литературы предложено авторское понимание требований, предъявляемых к правовому регулированию, как необходимой предпосылки совершенствования юридической деятельности.

Ключевые слова: правовое регулирование, требования правового регулирования, способы правового регулирования, эффективность правового регулирования, субъекты права.

This article is devoted to the problem of legal regulation of social relations characterized by certain features, the presence of internal structure and original purpose. Based on the analysis of the legal literature offered author understanding of requirements applicable to the regulation as a prerequisite to improve legal activities.

Key words: legal regulation, requirements of legal regulation, methods of regulation, efficiency of regulation, subjects of law.

Постановка проблеми. Необхідність поглибленого вивчення проблем правового регулювання пояснюється тим, що в межах загальної теорії права має бути створена цілісна концепція цього феномену, яка може бути покладена в основу технології проектування ефективних нормативно-правових актів. Тому не випадково особливу увагу приділяють проблемі правового регулювання у вітчизняній юридичній науці, оскільки науковий аналіз та узагальнення практики правового регулювання дозволять розробити обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення правового регулювання в різних сферах життєдіяльності суспільства.

Однак, попри численні дослідження проблем правового регулювання, на сьогодні немає комплексних загально-теоретичних досліджень питання вимог, що висувуються до правового регулювання, які розкривали б співвідношення між правом і порядком, давали б змогу розробити типологію помилок у правовому регулюванні і запропонувати систему положень для вдосконалення функціонування правової системи.

Стан дослідження. Серед вітчизняних і зарубіжних науковців немає однаковості щодо правового регулювання. Загалом це питання вивчали чимало вчених: А. Вітченко, Н. Вітрук, І. Дюрягін, В. Гойман, В. Горшеньов, В. Казимирчук, С. Лукашева, М. Матузов, П. Недбайло, М. Орзіх, Ю. Тихомиров, В. Сирих, А. Черданцев та інші. Проблеми цілей правового регулювання розглядали, зокрема, В. Кудрявцев, В. Нікітінський, І. Самощенко, П. Рабінович, Д. Керімов. Проблеми об'єкта і предмета правового регулювання досліджували Г. Мальцев, В. Протасов та інші. Особливості механізму правового регулювання та його складників висвітлювали у своїх працях М. Александров, С. Алексєєв, А. Абрамова, А. Бобильов, В. Ісаков, А. Малько, Б. Назаров, Р. Халфін, В. Шундіков, Л. Явіч та інші.

Мета дослідження – здійснити загальнотеоретичний аналіз проблеми вимог, що висувуються до правового регулювання суспільних відносин.

Виклад основного матеріалу. Правове регулювання нормативним юридичним впливом на загальнозначущі, вольові, повторювані, стійкі суспільні відносини, які входять до предмета правового регулювання, здійснюють за допомогою спеціальних правових засобів, на основі визначених принципів. Це, зокрема, принципи свободи, формальної рівності, справедливості, єдності і диференціації правового регулювання.

Щоб бути ефективним, правове регулювання має відповідати специфічним вимогам. До таких вимог можна зарахувати: вимогу визначеності, обґрунтованості, неприпустимості утиску свободи суб'єктів права, обліку інтересів суб'єктів права, стабільності, системності.

Розгляньмо ці вимоги докладніше.

Вимога визначеності. Як відзначено в юридичній літературі, вимога визначеності є однією з перших і самостійних вимог. Якщо кожна людина повинна підкорюватися праву, якщо вона повинна пристосовувати свою поведінку до його вимог, то, очевидно, першою умовою впорядкування суспільного життя є визначеність цих вимог. Будь-яка невизначеність суперечить самому поняттю правопорядку і ставить людину в дуже складне становище: невідомо, що виконувати і до чого пристосовуватися?

Ця вимога полягає в тому, що регламентація суспільних відносин, а також процесів правотворчості, встановлення індивідуальних приписів, реалізації суб'єктивних прав та обов'язків, правозастосування не має бути суперечливою або неповною. Несуперечність правового регулювання означає, по-перше, відповідність змісту правового регулювання принципам правового регулювання. По-друге, несуперечність правового регулювання означає те, що норми права, які містяться в різних джерелах права, не повинні суперечити один одному. По-третє, несупереч-

ність правового регулювання припускає існування механізму розв'язання колізій у праві.

Повнота правового регулювання означає те, що під час здійснення правового регулювання суспільних відносин мають бути визначені: коло суб'єктів суспільних відносин; правовий режим об'єктів цих відносин; характер і зміст суб'єктивних прав та обов'язків; підстави їх виникнення і припинення; способи і терміни реалізації суб'єктивних прав і обов'язків; міра відповідальності за їх порушення (невиконання); процедура реалізації заходів захисту і заходів відповідальності, а також вид норм, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин; коло джерел, у яких вони можуть виражатися; межі дії цих норм – у часі, просторі і за колом осіб.

Вимога визначеності не означає, що всі елементи суспільних відносин мають бути регламентовані на рівні норм права однаковою мірою. Оскільки попри нормативне регулювання суспільних відносин існує й індивідуальне регулювання, то невизначеність на рівні нормативного регулювання, як справедливо зауважують Н. Власенко і Т. Назаренко, створює умови індивідуального правового регулювання. Щобільше, юридична невизначеність виступає техніко-юридичним способом правового регулювання, що дозволяє враховувати конкретні обставини, динаміку суспільних відносин; нові потреби і завдання, що виникають у суспільстві [1, с. 7].

Утім, невизначеність на рівні нормативного регулювання є неприпустимою щодо правового статусу суб'єктів суспільних відносин; правового режиму об'єктів суспільних відносин; основних прав і обов'язків учасників цих відносин; підстав виникнення відносин, їх зміни і припинення; виду заходів захисту і заходів відповідальності, використовуваних у разі порушення суб'єктивних прав і невиконання юридичних обов'язків, особливо виду правових норм, використовуваних у правовому регулюванні суспільних відносин; кола джерел, у яких вони можуть і повинні міститися; меж дії цих норм у часі, просторі і за колом осіб [2].

У разі, коли таку вимогу ігнорують, суб'єкти права дезорієнтовані щодо того, у який спосіб вони можуть або повинні діяти в конкретній правовій ситуації. У цьому випадку суб'єкт права чинитиме так, як йому зручніше, що може призвести до виникнення різноманітних конфліктів між суб'єктами права.

Окрім того, невизначеність правового регулювання може призвести до неможливості реалізації суб'єктивних прав та обов'язків, що природно знизить ефективність правового регулювання.

Вимога обґрунтованості. Ця вимога полягає у тому, що під час здійснення правової регламентації неприпустимо виходити за межі предмета правового регулювання і намагатися упорядкувати ті суспільні відносини, які вже врегульовані правом (неприпустимим є дублювання у правовому регулюванні), а також ті, які за своєю специфікою не підлягають правовому регулюванню [3, с. 743].

Вимога обґрунтованості означає також те, що юридичні засоби правового регулювання мають бути адекватні цілям правового регулювання. До того ж мають бути використані такі засоби правового регулювання, які сприяють досягненню цілей правового регулювання з мінімальними соціальними витратами, які можливі у цій правовій ситуації [4, с. 22-23].

Вимога обґрунтованості виявляється, зокрема, в тому, що проекти законодавчих актів повинні представлятися разом з документами (як додатки), що обґрунтовують необхідність ухвалення цього законопроекту [4, с. 22].

Вимога обґрунтованості також припускає отримання й аналіз такої інформації: про фактичний стан регульованої сфери суспільних відносин, а також про можливі тенденції і перспективи її розвитку (правова, соціологічна); про стан законодавства, про наявність актів у цій сфері; про

зарубіжний досвід правового регулювання цієї сфери; наукова інформація (концепції, теоретичні розробки проблем правового регулювання, аналітичні розробки); розрахункова інформація (економічна, демографічна, технічна тощо); прогностична інформація про можливі наслідки дії закону або іншого нормативно-правового акта; соціальна інформація (громадська думка); альтернативні законопроекти або варіанти рішення; експертні оцінки й узагальнення [5, с. 409-410]. Одержавши інформацію, суб'єкт правотворчості повинен проаналізувати її, щоб знайти положення, які обґрунтовують необхідність прийняття відповідного варіанта проекту закону або іншого нормативно-правового акта, а також інформацію про відповідність або невідповідність проекту чинним нормам права й іншим соціальним нормам.

У разі, коли таку вимогу проігноровано, може виникнути конфлікт між різними нормами (чи то між нормами права, чи між нормами права й іншими соціальними нормами). Допускається, що суб'єкт права в умовах такого конфлікту вибере варіант поведінки, який відповідає не нормі права, а іншій соціальній нормі, що, природно, негативно позначиться на регулятивному потенціалі права.

Вимога неприпустимості утиску свободи суб'єкта права. Ця вимога випливає з принципу свободи й означає те, що законодавство не повинно встановлювати заборони на діяльність, яка не заповдіє або не створює очевидної загрози заповідянню шкоди іншому суб'єктові права.

Заборони підлягають ті діяння, які можуть завдати шкоди іншому суб'єктові права. Оскільки політичні, релігійні й інші переконання та їхнє поширення не можуть завдати шкоди іншому суб'єктові права, то й такі заборони є протиправними.

Окрім того, ця вимога виражається в тому, що проголошуються і закріплюються непорушні і фундаментальні права людини, як-от: право на життя; право на свободу й особисту недоторканність; свобода пересування, місця перебування і проживання; свобода отримувати і поширювати інформацію будь-яким законним способом; свобода слова, друку, засобів масової інформації тощо. Вимога неприпустимості утиску свободи суб'єктів права означає також і те, що жоден суб'єкт права не повинен мати змоги позбавити іншого суб'єкта належного йому права без відповідних правових підстав.

Вимога неприпустимості утиску свободи суб'єктів права передбачає, що обмеження прав і свобод людини та громадянина можуть вводитися тільки законодавством держави; вони мають бути співмірні тій меті, заради якої введені. При цьому така мета не повинна бути пов'язана з політикою, спрямованою на заперечення або применшення свободи суб'єктів права, а обмеження прав і свобод людини та громадянина мають бути мінімальними.

Вимога обліку інтересів суб'єктів права. Ця вимога полягає в тому, що в праві мають бути враховані інтереси суб'єктів суспільних відносин і здійснена їх координація [6, с. 509].

Якщо облік і координація цих інтересів на нормативному рівні не може бути здійснена в повному обсязі, то потрібно надати суб'єктам права можливість самостійно здійснити координацію цих інтересів на рівні договору, а отже, необхідно використовувати диспозитивні способи регулювання.

Якщо ж облік і координація інтересів суб'єктів права неможливі через відсутність загальних інтересів, то в цьому випадку можливі декілька варіантів виходу із цієї ситуації, а саме: або такі суспільні відносини правовому регулюванню не підлягають, або за допомогою норм права індукується потрібний інтерес, який може бути скоординований за допомогою норм права, наприклад, через встановлення суворої відповідальності за невиконання покладених на суб'єкта права обов'язків [7, с. 17].

Ця вимога передбачає, що під час проектування законів та інших нормативно-правових актів проводять

соціологічні дослідження, для того щоб з'ясувати, наскільки нормативно-правові акти відповідають інтересам суб'єктів права, яким вони адресовані. Якщо цю вимогу законодавець ігнорує, то суб'єкт права вважатиме за краще діяти відповідно до своїх інтересів, що призведе до посилення соціального напруження в суспільстві.

Вимога стабільності. Ця вимога означає те, що правове регулювання має бути стабільним. Недопустимою є постійна зміна законодавства заради його, іноді надуманого, вдосконалення.

У правовому регулюванні допустимі і потрібні зміни в тих випадках, коли: з'являються нові суспільні відносини, що входять до предмета правового регулювання і які ще не врегульовані нормами права; помилки у правовому регулюванні виражені неповно і суперечать правовому регулюванню; скасовано або визнано недійсним нормативно-правовий акт, рішення суду, що містить норму права; змінюються потреби суспільства відносно змісту правового регулювання суспільних відносин.

Вимога стабільності дуже важлива з погляду сучасної науки. Нині поступово набуває визнання синергетика, яку нерідко ототожнюють з наукою про самоорганізацію і саморегулювання.

Насправді синергетика є наукою про нестійкі процеси, що протікають у динамічних системах, і причини їх виникнення. Однією з категорій синергетики є параметр порядку [8]. Згідно з позицією засновника синергетики Г. Хакена, параметри порядку відіграють домінуючу роль у концепції синергетики. Вони підпорядковують окремі частини і в такий спосіб визначають їхню поведінку. Зв'язок між параметрами порядку й окремими частинами системи називається принципом підпорядкування. З визначенням параметрів порядку практично описується поведінка системи. Замість того щоб описувати поведінку системи через опис окремих її частин, потрібно описувати поведінку тільки параметрів порядку [9, с. 14]. Г. Хакен зауважує, що параметр порядку діє подібно до лялькаря, який задає танець маріонеток. Щоправда, вирішальна відмінність між ними полягає в тому, що окремі частини самі генерують параметр порядку своєю колективною поведінкою [9, с. 18].

У який спосіб можна виділити параметри порядку? Як вказує Г. Хакен, щоб знайти параметри порядку, ми керуємося базисною ідеєю (згаданою вище) про те, що параметри порядку змінюють своє значення повільно, тоді як підлегли частини змінюються швидко. Стосовно права таким параметром порядку є закони, а частинами – людські особистості [9, с. 22]. Із цього положення випливає, що норми права відіграють роль параметрів порядку, а людські особистості, як, втім, й інші суб'єкти права – роль підлеглих частин.

Що ж забезпечує стабільність системи правового регулювання, іншими словами, що відіграє роль параметрів порядку в системі правового регулювання? Таку роль відіграють принципи правового регулювання, цілі правового регулювання, методи правового регулювання, динамічні елементи правового регулювання.

Коли законодавство стає нестабільним, відбувається інверсія параметрів порядку, тобто параметри порядку й окремі частини міняються місцями. Якщо раніше підпорядкованими частинами були суб'єкти права, а параметрами порядку були норми права, то тепер стає все навпаки: параметрами порядку стають суб'єкти права, а підлеглими частинами – норми права. У такому стані правового регулювання неможлива будь-яка стабільність, адже згідно з законами синергетики зі збільшенням кількості параметрів порядку зростає нестійкість у системі. Зростання нестабільності системи призводить до скорочення так званого часу життя закону і до посилення ролі суб'єктів права в регулюванні суспільних відносин [9, с. 24].

У такому випадку ідея нормативності деградує, настає стан правового хаосу, тобто поведінку людей визначають

лише вони самі. Однак довго система не може перебувати в стані хаосу. Поступово в системі, що є в стані правового хаосу, виробляються нові норми, які за своєю природою є звичайними нормами і починають відігравати роль параметрів порядку. Система переходить у стійкий стан. Це один з можливих варіантів розвитку подій. Проте оскільки цей процес досить тривалий та однозначно не детермінований, можливе навіть повне знищення відповідної соціальної системи. Тому не доцільно без потреби змінювати чинні норми права, оскільки кожна їх зміна вносить нестабільність у систему правового регулювання.

Вимога системності. Ця вимога означає те, що під час здійснення правового регулювання потрібно зважати на те, що суспільні відносини, які входять до предмета правового регулювання, є системою. Вони взаємодіють, взаємопов'язані і взаємозумовлені. Наприклад, відносини купівлі-продажу пов'язані з відносинами власності, трудо-

ві відносини пов'язані з відносинами щодо обов'язкового пенсійного страхування, виробничі відносини пов'язані з відносинами щодо захисту довкілля тощо.

Вимога системності передбачає, що в ході проектування законів та інших нормативно-правових актів має бути враховано системні зв'язки норм права. Якщо ігнорувати вимогу системності, то право може не досягти того результату, на який розраховував законодавець, як наслідок, можливі помилки й суперечності у правовому регулюванні.

Висновки. Вимоги, які висуваються до правового регулювання, демонструють шляхи підвищення ефективності впливу правових норм на поведінку суспільних відносин. При цьому під вимогами правового регулювання варто розуміти вироблені конкретним суспільством положення, зумовлені особливостями об'єкта і предмета регулювання, яким повинна відповідати система джерел права, щоб правове регулювання було якомога ефективнішим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Власенко Н. А., Назаренко Т. Н. Неопределенность в праве: понятие и формы / Н. А. Власенко, Т. Н. Назаренко // Государство и право. – 2007. – № 6. – С. 5–12.
2. Исаков В. Б. Правовое регулирование и юридические факты / В. Б. Исаков // Правоведение. – 1980. – № 5. – С. 34–37.
3. Исаков В. Б. Правовое регулирование и юридические факты / В. Б. Исаков // Правоведение. – 1980. – № 5. – С. 34–37.
4. Малько А. В. Стимулы и ограничения в праве / А. В. Малько. – М.: Юристъ, 2004. – 250 с.
5. Общая теория государства и права: акад. курс : в 3 т. / отв. ред. проф. М. Н. Марченко. – Изд. 2, перераб. и доп. – М.: Зерцало-М, 2002. – Т. 1. – 528 с.
6. Проблемы общей теории государства и права : учеб. для вуз. / под ред. В. С. Нерсесянца. – М.: Норма–ИНФРА-М, 2001. – 832 с.
7. Абрамова А. А. Эффективность механизма правового регулирования : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / А. А. Абрамова. – Красноярск, 2006. – 23 с.
8. Ветютнев Ю. Ю. Синергетика в праве / Ю. Ю. Ветютнев // Государство и право. – 2002. – № 4. – С. 64–69.
9. Хакен Г. Можем ли мы применять синергетику в науках о человеке? / Герман Хакен // Синергетика и психология. – М., 2000. – Вып. 2. – 132 с.

УДК 340.111.5:342.721 (477)

ІНФОРМАЦІЙНА ПРИВАТНІСТЬ: ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ INFORMATION PRIVACY: LEGISLATIVE REGULATION AND PERSPECTIVES

Михайленко І.В.,
молодший науковий співробітник
Національної академії правових наук України

У статті розглядаються основні положення законодавчого регулювання інформаційної приватності. Зокрема, досліджено зміни та доповнення до Закону України «Про захист персональних даних».

Ключові слова: інформаційна приватність, обробка персональних даних, права суб'єктів персональних даних.

В статье рассматриваются основные положения законодательного регулирования информационной приватности. В частности, исследованы изменения и дополнения к Закону Украины «О защите персональных данных».

Ключевые слова: информационная приватность, обработка персональных данных, права субъектов персональных данных.

The article considers the main provisions of the legislative regulation of the informational privacy. In particular, the amendments and additions to the Law of Ukraine «On the protection of personal data».

Key words: informational closeness, the processing of personal data, the rights of subjects of personal data.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство досить часто називають інформаційним, в якому інформація стала визначальним ресурсом, іноді більш значимим, ніж природні та трудові. Технологічним підґрунтям такого суспільства стали не індустріальні, а інформаційні та телекомунікаційні технології, використання яких відкриває вільний доступ до будь-якого джерела інформації. Остання стала продуктивною силою і товаром, який продається і купується, одночасно будучи засобом захисту й нападу у відстоюванні як державних, так і особистих інтересів. Все більше проявляється дисбаланс між техніко-технологічним світом та світом духовних цінностей людини, її приватним життям. Як наслідок, нагальною проблемою стало забезпечення інформаційної приватності – **права людини визначати ким, коли, з якою метою та яким чином інформація про неї буде використовуватися іншими особами.**

Стан дослідження. В Україні дослідженню окремих питань захисту персональних даних присвячені роботи українських вчених О. Баранова [1], Ю. К. Базанова, В. М. Брижка [2], В. Гавловського [3], Р. Калюжного [4], Р. Романова [5], В. Цимбалюка, М. Швеця [6] та інших, які на підставі комплексного та системного аналізу намагалися дослідити правові засоби забезпечення права людини на інформаційну приватність.

Метою статті є подальше розкриття змісту інформаційної приватності та оцінка сучасного рівня дотримання міжнародно-правових норм стосовно зазначеного права в законодавстві України.

Виклад основного матеріалу. Стрімкий розвиток інформаційного суспільства призвів до того, що з кожним роком спостерігається зростання таких порушень, які науковці називають «крадіжкою особистості» (англ. *Identity*